

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Mediatorów Sądowych

Obowiązuje od roku akademickiego: 2026/2027

Część I. Informacje ogólne.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: **Wydział Prawa**
2. Ogólne cele kształcenia: Celem proponowanych studiów jest zarówno teoretyczne jak i praktyczne przygotowanie uczestników do pozasądowego rozwiązywania konfliktów społecznych w ramach alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów oraz prowadzenia mediacji w różnych obszarach, a zwłaszcza w sprawach rodzinnych, cywilnych, gospodarczych czy też karnych. Obszerne bloki zajęć praktycznych mają przygotować do wykonywania zawodu mediatora.
3. Umiejscowienie studiów w dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się: nauki prawne.
4. Wskazanie, w jaki sposób w procesie definiowania efektów uczenia się uwzględniono zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego: Program studiów podyplomowych, w tym efekty uczenia się i ich definiowanie są wynikiem zapotrzebowania otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności potrzeb osób chcących pozyskać umiejętności mediacyjne, sądów oraz pełnomocników stron.
5. Liczba semestrów: dwa semestry.
6. Łączna liczba punktów ECTS umożliwiająca ukończenie studiów podyplomowych: 30
7. Łączna liczba godzin zajęć na studiach podyplomowych: 162
8. Wymagania wstępne (*oczekiwane kompetencje kandydata*): Uczestnikiem studiów podyplomowych może być osoba posiadająca wykształcenie na poziomie 6 lub 7.
9. Kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych na poziomie: 7
10. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: 15 maja 2026 r.

Część II. Efekty uczenia się.

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P7S_WG	SP7_WG1	w pogłębionym stopniu zasady i instytucje z zakresu alternatywnych metod rozwiązywania sporów, ich istotę
	SP7_WG2	zasady, instrumenty i terminologię nauk prawnych, w szczególności w obszarach prawa związanych z alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów

		(prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego, karnego, prawa pracy)
P7S_WK	SP7_WK1	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów w szczególności mediacji
	SP7_WK2	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności mediatora
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P7S_UW	SP7_UW1	wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu różnych gałęzi prawa – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidzianych warunkach przez: - właściwy dobór źródeł alternatywnych metod rozwiązywania sporów (aktów normatywnych, poglądów doktryny, orzecznictwa sądowego) i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji
	SP7_UW2	posiada umiejętności sporządzania podstawowych pism procesowych, przygotowywania pisemnych analiz konkretnych problemów prawnych z zakresu postępowania mediacyjnego
P7S_UK	SP7_UK1	komunikować się na tematy związane z prawnymi aspektami alternatywnych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji, ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców
	SP7_UK2	prowadzić debatę w zakresie kwestii związanych z prawnymi aspektami funkcjonowania mediacji i mediatora
P7S_UO	SP7_UO1	sprawnie porusza się w systemie polskiego prawa, wykorzystuje normy poszczególnych dziedzin prawa do samodzielnego rozwiązywania konkretnych problemów, w zależności od własnych zainteresowań, posiada rozszerzone umiejętności rozwiązywania skomplikowanych problemów praktycznych z zakresu określonej dziedziny prawa dotyczącej funkcjonowania alternatywnych metod rozwiązywania sporów
	SP7_UO2	potrafi prognozować zmiany w prawie, wykorzystując metody badawcze stosowane w naukach prawnych
P7S_UU	SP7_UU1	rozumie i potrafi dokonywać samodzielnej analizy przyczyn i przebiegu zmian zachodzących w zakresie regulacji poświęconych alternatywnym metodom

		rozwiązywania sporów; poddaje merytorycznej ocenie wybrane regulacje, wykorzystując metody badawcze stosowane w naukach prawnych
	SP7_UU2	dostrzega związki między zjawiskami prawnymi, a innymi zjawiskami kulturowymi i społecznymi w aspekcie alternatywnych metod rozwiązywania sporów
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P7S_KK	SP7_KK1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i prezentowanych zagadnień problemowych z zakresu alternatywnych metod rozwiązywania sporów
	SP7_KK2	uznawania znaczenia nabytej wiedzy z zakresu alternatywnych metod rozwiązywania sporów w rozwiązywaniu pojawiających się problemów poznawczych i praktycznych
P7S_KO	SP7_KO1	inicjowania działania na rzecz interesu publicznego podejmując czynności w obszarze funkcjonowania alternatywnych metod rozwiązywania sporów
	SP7_KO2	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
P7S_KR	SP7_KR1	odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych związanych z funkcjonowaniem alternatywnych metod rozwiązywania sporów, w tym: - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
	SP7_KR2	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu mediatora

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Treści programowe zajęć lub grup zajęć.

Grupa zajęć 1: Podstawy i zasady wybranych gałęzi prawa w aspekcie mediacji

Symbole efektów uczenia się: SP7_WG1, SP7_WG2, SP7_WK1, SP7_WK2, SP7_UW1, SP7_UW2, SP7_UK1, SP7_UK2, SP7_UO1, SP7_UO2, SP7_UU1, SP7_UU2, SP7_KK2, SP7_KO1, SP7_KO2, SP7_KR1, SP7_KR2

1. Istota i cel pozasądowych sposobów rozwiązywania sporów – podstawowe zagadnienia dotyczące konfliktu oraz sądowych i pozasądowych metod ich rozwiązywania (ADR).
2. Podstawy i zasady prawa cywilnego oraz postępowania cywilnego w aspekcie mediacji – podmioty i przedmioty stosunków prawnych, czynności prawne i ich forma, ugoda, proceduralne aspekty mediacji (rodzaje mediacji, postępowanie mediacyjne, ugoda i jej zatwierdzanie przez sąd, koszty postępowania mediacyjnego, mediator).

3. Podstawy i zasady prawa karnego i postępowania karnego w aspekcie mediacji – pojęcie czynu zabronionego, rodzaje przestępstw, zasady wymiaru kary oraz jej rodzaje, mediator w sprawach karnych, charakter porozumienia mediacyjnego w sprawach karnych, postępowanie mediacyjne.
4. Podstawy i zasady prawa gospodarczego a mediacje – pojęcie działalności gospodarczej, przedsiębiorcy, sprawy gospodarczej, spółek prawach handlowego, specyfika mediacji gospodarczej.
5. Mediacja w sprawach z zakresu prawa rodzinnego – pojęcie spraw rodzinnych, praw i obowiązków małżonków, rodziców i dzieci; specyfika mediacji rodzinnej oraz ugody zawieranej w tych sprawach (ze szczególnym uwzględnieniem postępowania rozwodowego).
6. Mediacje w sprawach z zakresu prawa pracy – pojęcie pracownika i pracodawcy, sporów pracowniczych, specyfika mediacji pracowniczej oraz ugody zawieranej w tych sprawach.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: egzamin w formie pisemnego testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia merytoryczne przedmiotów składających się na grupę zajęć 1.

Grupa zajęć 2: Psychologiczne aspekty mediacji

Symbole efektów uczenia się: SP7_WG1, SP7_WG2, SP7_WK1, SP7_WK2, SP7_UW1, SP7_UW2, SP7_UK1, SP7_UK2, SP7_UO1, SP7_UO2, SP7_UU1, SP7_UU2, SP7_KK2, SP7_KO1, SP7_KO2, SP7_KR1, SP7_KR2

1. Psychologia społeczna – psychologiczna analiza zjawisk społecznych, wpływ ludzi na sposób myślenia, emocje i postawy innych osób.
2. Podstawy psychologii osobowości – pojęcie i rodzaje osobowości, rozwój osobowości na przestrzeni życia i jej związek z zachowaniem człowieka.
3. Elementy psychohigieny – charakterystyka zjawisk w życiu człowieka skutkujących zaburzeniami w jego funkcjonowaniu somatycznym, fizycznym, psychicznym i społecznym; analiza metod i środków mających na celu zapobieganie owym niekorzystnym zjawiskom.
4. Elementy terapii uzależnień – pojęcie, przyczyny, rodzaje i skutki uzależnień oraz sposoby ich leczenia oraz zapobiegania.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: egzamin w formie pisemnego testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia merytoryczne przedmiotów składających się na grupę zajęć 2.

Grupa zajęć 3: Osobowościowe aspekty mediacji

Symbole efektów uczenia się: SP7_WG1, SP7_WG2, SP7_WK1, SP7_WK2, SP7_UW1, SP7_UW2, SP7_UK1, SP7_UK2, SP7_UO1, SP7_UO2, SP7_UU1, SP7_UU2, SP7_KK2, SP7_KO1, SP7_KO2, SP7_KR1, SP7_KR2

1. Mechanizmy stresu i kłamstwa – pojęcie i mechanizm stresu, pojęcie stresorów, zjawisko kłamstwa i jego przyczyny z perspektywy medycznej analizy funkcjonowania organizmu ludzkiego, odporność mediatora na stres.

2. Analiza i sposoby diagnozy konfliktów – pojęcie, przyczyny i rodzaje konfliktów, podmiot i przedmiot konfliktu, mediator w konflikcie stron.
3. Autoprezentacja i kreowanie wizerunku – cechy wizerunku i sposoby jego kreowania.
4. Negocjacje i mediacje (wprowadzenie) – ogólne wprowadzenie w dwa rodzaje ADR, jako etap przygotowujący do praktycznych zajęć dotyczących prowadzenia negocjacji i mediacji.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: egzamin w formie pisemnego testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia merytoryczne przedmiotów składających się na grupę zajęć 3.

Grupa zajęć 4: Negocjacje i mediacje. Komunikacja międzyludzka

Symbole efektów uczenia się: SP7_WG1, SP7_WG2, SP7_WK1, SP7_WK2, SP7_UW1, SP7_UW2, SP7_UK1, SP7_UK2, SP7_UO1, SP7_UO2, SP7_UU1, SP7_UU2, SP7_KK2, SP7_KO1, SP7_KO2, SP7_KR1, SP7_KR2

1. Zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – pojęcie komunikacji, schemat komunikacyjny, umiejętności komunikacyjne mediatora, pojęcie komunikacji niewerbalnej i jej rodzaje.
2. Trening negocjacji i mediacji – praktyczne zajęcia mające na celu przetrenowanie wszystkich etapów postępowania negocjacyjnego i mediacyjnego, praca w grupach z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: egzamin w formie pisemnego testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia merytoryczne przedmiotów składających się na grupę zajęć 4 oraz zaliczenie bez wpisywania oceny na podstawie aktywności ćwiczeń (warsztatów) przewidzianych w programie dla grupy zajęć nr 4.

BHP dla uczestników studiów podyplomowych – podstawowe zasady i przepisy bhp obowiązujące w uczelni oraz wskazówki z zakresu ergonomii uczenia się.

Sposób weryfikacji: zaliczenie w formie pisemnego testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia merytoryczne przedmiotu.

Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką uczestnik studiów podyplomowych musi uzyskać w ramach tych praktyk, jeżeli program studiów podyplomowych przewiduje realizację praktyk – nie dotyczy.

Warunki ukończenia studiów podyplomowych oraz sposób określenia wyniku studiów podyplomowych na świadectwie ukończenia studiów podyplomowych.

- egzaminy z grup zajęć (od 1 do 4) w formie testu na ocenę pozytywną oraz zaliczenie grupy zajęć 4 i BHP
- obecność na zajęciach min. 70%

Wyliczenie oceny końcowej ze studiów odbywa się w oparciu o przepisy Regulaminu studiów podyplomowych UwB, wprowadzonego Uchwałą nr 2755 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30.9.2020 r.

1. podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów podyplomowych określonego poprzez wpisanie oceny jest średnia arytmetyczna ocen z egzaminów cząstkowych z grup zajęć (od 1 do 4);
2. Średnia arytmetyczna końcowej oceny ze studiów podyplomowych wyliczana jest do dwóch miejsc po przecinku.
3. Na świadectwie ukończenia studiów podyplomowych ostateczny wynik studiów podyplomowych określony za pomocą oceny ustala się następująco:
do 3,40 – dostateczny,
od 3,41 do 3,80 – dostateczny plus,
od 3,81 do 4,20 – dobry,
od 4,21 do 4,60 – dobry plus,
od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry.

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7, P8 – poziom PRK

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębia i zakres
	K - kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O - odpowiedzialność
	R – rola zawodowa

**Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.
Harmonogram realizacji programu Studiów Podyplomowych Mediatorów Sądowych**

L.P	NAZWA ZAJĘĆ	KOD ZAJĘĆ USOS	punkt y ECTS	Egzamin / Zaliczenie	Liczba godzin zajęć						
					RAZEM	WYKŁADY	ĆWICZENIA	KONWERSATORIA	LABORATORIA	SEMINARIA	ZAJĘCIA TERENOWE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Grupa zajęć 1: Podstawy i zasady wybranych gałęzi prawa w aspekcie mediacji	370-SPM-1PZPAM1	12,5	Egzamin							
1	Istota i cel pozasądowych sposobów rozwiązywania sporów				2	2					
2	Podstawy i zasady prawa cywilnego oraz postępowania cywilnego w aspekcie mediacji				14	14					
3	Podstawy i zasady prawa karnego i postępowania karnego w aspekcie mediacji				12	12					
4	Podstawy i zasady prawa gospodarczego a mediacje				8	8					
5	Mediacja w sprawach z zakresu prawa rodzinnego				8	8					
6	Mediacje w sprawach z zakresu prawa pracy				6	6					

1	BHP dla uczestników studiów podyplomowych	370-SPM-1BHP		Zaliczenie	2	2					
OGÓLEM			30		16	11	50				
					2	2					